

Lục Tỉnh Tân Văn

GIÁ BÁN:
 Một năm... 6 000
 Sáu tháng... 3 500
 Ba tháng... 2 000

ADMINISTRATION
 17 RUA CAUDAN, 20-22 (1er étage)
 Saigon, Indochine.

GIÁ BÁN:
 Một năm... 7 500
 Sáu tháng... 4 000
 Ba tháng... 2 250

On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

六省新報

MỖI TUẦN LẼ RA BA KỶ:
 NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU

Mỗi số bán M... 0 504

TELEPHONE N° 475 Address téligr.: LUTHEM-SAMM

GIÁ BÁN:
 Một năm... 7 500
 Sáu tháng... 4 000
 Ba tháng... 2 250

On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

POUR LES ABONNÉS, s'adresser:
 à SAIGON: Aux bureaux du Journal.
 à MARNI: Aux bureaux de Truong Bôc-Thu-Vân.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. - Vấn đề Tiền tệ.
2. - Tư tưởng của một nhà giáo dục.
3. - Giây thép mới.
4. - Cũng phát.
5. - Xưởng đóng tàu hơi.
6. - Phần quan báo.
7. - Tin buồn lịch sử.
8. - Văn nghệ.
9. - Thông báo.
10. - Hướng truyện.
11. - Lời rao.
12. - Oan kia theo mãi.

Tư-tưởng của một nhà giáo-dục

La plus grande valeur humaine, c'est l'homme lui-même. Pour mettre en valeur le globe terrestre, il faut d'abord mettre l'homme en valeur. A France.

Cái giá trị lớn lao nhất của nhân-quần, tức nhân-hệ là con người ta vậy. Muốn lợi dụng cái địa-cầu này, phải lợi-dụng lấy con người trước đã.

Một mình trong lớp học, xây quanh chúng mây trời, và vậy vậy một đời trôi, hoặc hoáy ba chữ sách. Bồi khi ngồi trên bầy cao nhìn xuống, yá ba chục năm thiếu-niên, có vẻ văn-minh phát đạt, khi cuối đầu coi sách, khi cầm viết làm bài, một cách êm-dềm phàm nhĩ, tái-độ đường là rõ cho thấy biết rằng bọn thanh-niên kia hê lòng eo gĩa mà làm ngó cái công khó nhọc của mình được thành-hiệu vậy. Mắt nhìn trệ nghĩ, phứt chút cảm-tình, thâm tưởng gần xa:

« Hôn nửa năm rồi, công ta chung cùng mai chèo, trong chôn học-dưỡng này, trên mấy bàn viết kia, mấy tờ bìa nhem cần ta rần dấy, tiếng ta khuyến can, lam theo lời chỉ bảo. Thật ta thương các trò đó vô cùng, mà các trò đôi lại cũng kính mến ta vô hạn, dường như cha con một nhà; chúng nó biết ta hết lòng làm nghĩa-vụ, dẫu dắc vào con đường thành-tỷ, phải chăng hay dờ, là chẳng lỗi làm. Ta đã cố dạy các em biết một lối cầu-kiếp trong nhứt-quán, yêu-hiếu trong xã-hội; mà như là về cái xã-hội trong thời-dại này, mọi người đều muốn tiên-thủ cái cơ-lạc văn-minh. Ta khuyến-giáo các mưu-sự để mà báo-lộ quốc-tự, ngay một ngày một thêm cái quang-cảnh đẹp-dẽ với nhân-gian.

« Ta những mong các em đầy được thông-minh lợi lạc, có ích cho nhà, có lợi cho nước; kia bao nhiêu người đều trong mong vào mấy em, mà tức mấy em đây là cái giống mỗi một mai cho hậu-vận. Một người một ý thích, một

Bản Ủy-viên chẳng khăng cho Chánh-phủ định đái việc cải-lương tiền-tệ này lại; từ đây giá bạc được định từ ba quan năm tới bốn quan vàng và bản Ủy-viên cũng ước cho cải-hạng định thì hành vụ cải-trong tiền-tệ này chẳng đặng để tâm chỉ nghĩ đặng giờ cho Chánh-phủ định lấy thôi.

« Ủy-viên đồng-y xin định vụ này những bạc đồng cân nặng hai-mươi-bảy-gờ-ram. Bản Ủy-viên xin từ chối thời đức hai thứ bạc cũ đồng cân 1900 (nghĩa là cân nặng 1.000.000 phân bạc lỡi); một thứ cân nặng hai-chục-gờ-ram, để phòng khi giá lên cao bị bốn quan vàng và một thứ cân nặng mười-tám-gờ-ram, để phòng khi giá hạ. Hết Chánh-phủ nhất định sự cải-lương tiền-tệ rồi, thì phải liệu thứ bạc nào cần ích nên đức trước thì đức liền; bản Ủy-viên đề cho Phủ Toàn-quyền liệu chọn theo ý.

(Sau sẽ tiếp theo). HỮU-DO.

VẤN ĐỀ TIỀN-TỆ

LA QUESTION MONÉTAIRE

(Tiếp theo)

4 - Đồng-bạc đồng Đổng-pháp với giấy tiền-quan (Franc papier) của Pháp-quốc mà liên-tiếp nhau đồng một giá, không cao thấp dôi dối, thì ắt sánh nhiều đến hệ-trọng lớn, cũng vì giá chợ-trong với giá chợ-ngoài chẳng đồng nhau; thế thì tránh sao cho khỏi giã tiền quan hồi đầu, theo giá vàng; lại cũng vì không thể xuất bạc đồng đúc theo thói đồng-vàng hay là đồng-bạc bốn xứ mà cho lưu hành như trước, nói trong hồi tiền quan sự giã.

Còn sự bạc-giấy với tiền-giấy mà liên-tiếp nhau không thường, nghĩa là trời sụt, cao thấp, theo ý Chánh-phủ liệu định và tùy giá chợ hạ bao nhiêu trong hạn bốn năm năm mà điều chỉnh, thì lại càng bất-tiền-tệ hơn hết, cũng vì làm như vậy là lẽ cường quyền cho dân; không phục; chẳng những chẳng tiền lợi mà thời, mà hời còn có chỗ hại là làm cho công việc hóa ra chậm trễ làm cho người thừa dịp đem của ra và làm cho giấy bạc nhà-bản mất giá trị. (Lời tóm luận ước định tại Paris của bàn hội Thương-mại Ki-nghệ).

5 - Bản Ủy-viên nhận cho cơ-hội này là cơ-hội may cho cõi Đổng-pháp đúc đồng vàng để dùng trong bốn xứ, lại bản Ủy-viên cũng nhận quyết cho Đổng-pháp mà chuộng đúc đồng-vàng làm tiền-tệ bốn xứ hơn đồng-bạc, thì đáng lợi nhiều; cái lợi lớn ấy bởi - nói về giá đồng-vàng sẽ định theo chợ-trong - dần dần đẩy đồng-vàng trở nên tiền-tệ của vạn-quốc, chỉ như bạc ngày sau đây giá không thường bị vịn theo giá vàng mà trời sụt mãi.

6 - Bản Ủy-viên đồng một ý, ước định cho Chánh phủ Đổng-pháp nhận ngay cái chế-độ tiền-tệ mới theo như cách sau này:

Đúc đồng-bạc mới cân lượng định đúng theo thói vàng ròng;

Giữ đồng-bạc có giá trị vô hạn định, (nghĩa là dùng ra vô từ đầu cũng đặng) và từ đây khỏi mất giá. Cho đồng-vàng lưu hành phụ

thêm, mà đồng-vàng ấy cũng có quyền vô hạn.

Để quyền tự-do về sự phá lấy vàng; Để quyền tự-do đem đồng-vàng nhập-cảng, song tạm ngăn xuất-cảng vàng và bạc;

Kho dự-phòng để cho ti Chánh-trị làm chủ toàn định lấy giá giao-dịch với Chợ-ngoại cho các.

Để tự-do cho nhà-bản nào in bạc-giấy đặng chọn lấy bạc hay là vàng khi đòi tiền phí giấy bạc in ra và cũng để tự-do cho kho dự-phòng đặng nhận đổi bạc lấy vàng, vàng lấy bạc, hay là không muốn nhận đổi tự-y, cho hay Chánh-Phủ và nhà-bản, tùy sẵn lòng tùy lúc còn hết, có không; mà đổi cho vừa lòng người, song cũng lo lập điều giải cho bản-dân bốn xứ biết rằng hai tiền-vàng và tiền bạc ấy đồng giá nhau.

7 - Tuy cách đã định trên kia, bản hội mong mọi cho giá đồng-bạc theo giá vàng, khi nào Chánh-Phủ nhất định rồi, thì cứ lấy theo giá thường không cao không thấp mà định, song phải giữ thế nào đứng cho trùng nhâm lúc giá chợ đương nhứt; lại giá bạc vịn giá vàng mà định đó không đặng dưới giá thường mà phải có hơi trời sụt một.

Theo như giá chợ vạn-quốc đặng thời bản hội, chớ dám ước định giá bạc tạm dưới ba quan năm và cũng chớ dám ước định trên bốn quan vàng; nếu tùy giá chợ đang trời sụt mà thế định đặng giá nào, thì vịn theo thế tiền vàng cho tiền bạc ấy phải định lại hoặc phải giao cho bản Ủy-viên khác trừ tình.

Tuy vậy mà bản Ủy viên xin ước định cho Chánh-phủ nhận lấy giá ba quan năm vàng hay l trời sụt sụt hơn chút đỉnh, nếu khi Chánh-phủ nhất định thì hành cái chế-độ tiền-tệ mới mà giá bạc các chợ hạ tới bạc vừa cho ta nhận đến giá ba quan năm.

Còn, nếu lúc đó, mà không định giá bạc bốn quan vàng thì không đặng, thì bản Ủy-viên đành nhận cho định giá bốn quan vàng.

**Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
làm cho những tay thạo rượu thầy đều khen ngợi
Chỉ một mình hãng Denis freres có trữ mà thôi**

dân đến quan, từ trò đến thầy, phải chung sao mà hết đến tận lực, lo lần hầu giúp vào cái khuyết-diêm ấy, thế mới có hi-vọng ít nhiều được cái địa-vị cao thượng trong cơn đường sinh-hoạt trên chốn võ-dân này.

« Mày, chẳng phải mong vậy là đủ; mong sao cho học thanh-niên chớ làm đâu gì mất cái phẩm giá mình, mong sao phải ra công tô điểm giang-san, một người một ít, mỗi người mỗi cách, miễn có sự phần giúp đỡ nước nhà, mà sau trở nên một nước, một cõi thật là văn-minh, cho khỏi tiếng phụ công ơn thầy cô che dầy đổ. Nhờ có giống văn-minh sung sướng trong bấy lâu nay, văn minh ấy, sản nên cơ-nghiệp ấy, hễ để chẳng ràng buộc vào chớ được đời chứ « văn-minh ».

« Lập một cảnh học-đường, có nhiều giết được ít người anh em đũa, mong sao ít kẻ cón-đó, ít tay trộm cướp, bớt tay cờ bạc lậu, bớt bạm gạt bâu, lừa láng dợt xóm; giết người lấy của, hèn mặt để tiền tiêu lần.

« Mong sao trong học thanh-niên này, gây được nhiều đức anh-tài, mở mang dân trí, gìn giữ quốc-hồn, làm xứng máy to, làm nhà buôn lớn, nhiều tay thợ khéo, đóng tàu vượt biển, chế tạo má dúng; kỹ-nghệ công tinh, tài ba cang xau, đầy những mông-gia, tuôn rưng phá núi, khôn óai khai-kinh....

« Song, mong cho học thanh-niên này được ngày sau ích dân lợi quốc, trước mong sao khi ra đời phổ công đời, gồm đủ tư cách làm người, có luân-thường, có đạo nghĩa, không tự cao, không tự đắc, biết thương người, biết giúp chúng; thế mới trọn nghĩa hiệp-quân; thế mới chẳng vướng bùa cơ-nghiệp, đời được lời cao, sống lại chẳng có cái quáng-quang cũng xà-hội!

« Quí học này, tuổi thanh-niên ít quan-trọng bấy, cái thanh-niên! Ấy là cái huyết-chức của hậu-vận nước nhà vậy. Thanh-niên! Thanh-niên!»

Trần-quốc-Cán

- Trường nào ăn uống kỳ... NGUYỄN-
- Trường nào dạy dạy tiếng... XÍCH-
- Trường nào bố buộc học... HỒNG,
- Trường nào không cho... HOC
- Trường nào nghĩ ít mà... ĐƯƠNG.
- Trường nào không cho... (lưu ý nhập học thì phải vào trường luôn)

Giấy thép nói
(Téléphone)

Ngày giờ của chúng ta rất qui-báu vô cùng. Bởi vậy người Âu-lê điều ngôn rằng: « Le temps c'est de l'argent » « một tác quang-âm một điểm vàng ». Các nước văn-minh trong hoàn-cầu thì

coi ngày giờ rất quan-trọng. Còn phần nhiều quốc-dân ta, từ bậc có học-thức cho đến kẻ hạ-lưu, ít thì ngày giờ ấy không có giá-trị chút nào, cho nên hay biến nhấc về việc sanh-nhai, không to đến nỗi tưởng-lại của xứ minh; được ngày nào hay ngày nấy. Việc bữa này làm đẹp đẹp để qua ngày mai, không có tiếc thì giờ chút nào, chẳng hạn như « ăn bữa giờ là bữa cây ». Ngày nay, một cái nguyên-chất rất quan-trọng của cái phong-trào thực-nghiệp của quốc-dân ta đó; có mấy ai mà chú-ý đến.

« Ngao ngàn thay! Các nước văn-minh đã chế-tạo bày ra nhiều cơ khí tối-kỳ duy-chỉ để mà hóa ngày giờ ra cho nhiều.

Trong các đồ cơ-xảo đã sáng-tạo ra thì có giấy thép mới này của một ông bác-vật Huê-kỳ Graham Bell bày ra năm 1876; rồi lần đến buổi này có nhiều ông thông thái Âu-Mỹ chế-tạo lại kiểu vẻ khác nhau.

Chữ ý bày giấy thép nói ra để dùng nói chuyện trong giây phút với người mình muốn thông-tin; làm cho khỏi hao tốn thì giờ, tiện việc trong cơn gặp rồi. Dùng giấy thép nói thì khỏi cần trạm-phu đi phát tờ điện-báo như sự điện-tin thường. Nhà nào có đặt máy nói chuyện giấy thì thông-tin với nhau được cả.

Ví dụ: mình muốn nói chuyện với nhà-buôn kia, thì mình nhận chuông cho nhà giấy thép hay rồi mình cho số nhà-buôn ấy. Số giấy thép chuyển giấy của mình qua máy nói nhà-buôn, tức thì hai bên chuyện văn cùng nhau được.

Còn muốn cho khỏi tốn ngày giờ nữa thì mình chuyển giấy thẳng lại nhà-buôn ấy.

Các nước văn-minh phú-cường bên Âu-Mỹ đều có dùng giấy thép nói. Trong các châu-thành, ngoài đường có phòng giấy thép nói để dùng về nhiều việc công-ích, như để báo tin những sự nguy cấp hỏa-tai nước-độc, trộm cướp văn vãn....

Mấy sự chánh-trị, sự thương-mại, cũng máy này cơ-phủ đều dùng giấy thép nói mà thông-tin với nhau trong nháy mắt. Thật là rất lợi ích và tiện lợi lắm.

Trong các cơ-quan-trị-khế-lệ mới mới qua rồi đây, các nước đều toàn dùng giấy thép nói mà điều khiển thiên tướng. Thật quả là một điều rất quan-trọng trong cuộc toàn-thống của quốc-quan đả-thống các đạo-binh, và để truyền ra các trại quân, các trại trại mặt-trận, các cơ chuyển giấy thép nói. Cũng như cái cơ-khí qui-hóa này của truyền hiệu-lệnh cấp-kỳ cho đạo-binh bộ, pháo-thủ, phi-thoàn, cơ-quan lương-bực cùng binh-lính.

Mới đây ông bác-sĩ Y-dại-lợi (tên tiếng pháp là Lé) thường trong giấy thép nói thì dùng giấy đồng mà chuyển ngôn. Nay có bày ra kiểu này không cần dùng đến giấy đồng nữa.

Tất trí của kẻ thông thái bày chi lại chẳng đáng!

Chữ chế-tạo cái cơ-khí này cho tuyệt-điện rồi sẽ đem máy nói không giấy mà thay cho vô-tuyến-điện-âm. Chẳng ấy chẳng cần người chức-việc mà giải

những hiệu-lệnh văn Morse nữa (Alphabet morse). Đi châu-lưu hoặc bằng xe hơi, tàu, phi-thoàn, xe-lửa, văn vãn.... đem máy nói không giấy theo mà thông-tin các nơi rất tiện.

Cũng nhờ cuộc chiến tranh này mà các nhà bác-sĩ chăm lo chế-tạo cả thấy cơ-khí.

Trong xứ Nam-kỳ ta, tại Saigon, Cholon đều có giấy thép nói giống nhau, chạy tới Mytho. Chánh-phủ đã khởi hành chế-đường giấy thép nói từ Saigon lên Nam-vân.

Bản-bản mong cho các anh trong Nam-kỳ này, đều có đặt giấy thép nói liên lạc với nhau ngõ hầu thương-nhơn, nông-nghĩa cùng nhà tư-bổn thông-tin với nhau cho tiện. Nếu này mở mang cho đáng kinh-tế nữa.

Cách chúng báo lâu có một ông bác-sĩ Pháp bày ra một thứ máy để chuyển tiếng hát đi xa; thì du-minh ở nhà nghe được tiếng hát, đờn kèn trông như đi coi hát vậy.

Chừng nào bên xứ ta có cái máy này và máy nói không giấy thì quốc-dân ta rất hữu-hạnh mà thấy cái cơ-xảo tài-tinh của người Âu-Mỹ chế-tạo ra.

- Trường nào lệ inạt trường... NGUYỄN-
- Trường nào lệ inạt trường... XÍCH-
- Trường nào có thầy dạy... HỒNG,
- Trường nào có thầy dạy... HOC
- Trường nào có thầy dạy... ĐƯƠNG.

Cung - Phạt

Nhiều chuyện bởi tại mình

Trời sanh ra muôn loại, nhưng cho con người là loại khôn ngoan hơn hết, biết ăn biết học, biết phải biết quấy, hay bàn hay tính mưu mô trí thuật, bởi vậy cho nên dân loại nào mạnh mẽ hơn, cũng tìm thế được mà hại mà phá, đáng trên muôn loại, mà loại người cũng là loại nghịch của muôn loại; khôn ngoan cho đến đời bày đặt ra chữ nghĩa, rồi lại sắp thành đạo nghĩa nhân-tính, mà dạy dỗ nhau ở đời cho phải, thì cứ đời mà làm bừa làm bẩn.

Có kinh-luân tạo-lực làm quan-vấn, có võ-nghệ cơ-cường làm quan-võ, có đấng-bậc, có thứ-tự, lại chế ra thờ-hành, thờ thần, thờ-tiên, thờ-phật, đạo này đợc kia, lệnh này nhiều tở.

Sự phụng-thờ này thật hư chưa rồi, xét kỹ ra cho phải lẽ sự lý đương-nhiên thì bởi mình tin những việc dị-donan và theo lời hậu-đặc từng-tiến cho nên nói, và cũng tại mình thành ra chuyện bày.

Là vì, trước hết mình làm sao mà dám rõ biết ông này ở trên trời làm chức này, bà kia ở âm-phủ làm chức kia, rồi lại còn dám biết mỗi vị thường vạ vật chi mà công nữa, mới là thêm khó hiểu. - Chớ như đời văn-minh này, xét lại cho kỹ mấy sự như vậy phải sửa phải bỏ, chớ không nói theo đời xưa, đã tôn bực, mà lại thất nhơn công và vô ích quá.

Dẫu rằng thật thánh-thần thì đã là đáng thiêng-liêng, còn ra chỉ những cá-thịt, hương-đèn, tấu-quả mà cúng, không biết chừng mấy ông ấy ghệt mà mình cúng người là vậy giữ. Bên Tàu nhờ có ông Tôn-Văn, giảng giải, mà sự cúng trước mười phải bày giờ còn có hai ba, từ khi lập Dân-quốc đến nay.

Sự cúng khấn mà bớt được, thì cũng là bớt sự xài bày cho dân nghèo. Cõi như Chơn-lơn mà đáng có mỗi năm lớn-phí mấy muôn bạc, từ ngày Dân-quốc đến nay làm-chín năm rồi, lợi được bao nhiêu, thế mà còn có kẻ tin tưởng nói rằng, cúng cúng thì làm ăn không phát-tài.

Trong sự cúng khấn vọng cầu, có hai điều rất nên cần-yêu, thứ nhất nói lời mà phong cách cho các vị, giả thứ như Hiệp thiên cung. - Ngợc hoàng thượng đế, làm sao mà mình dám biết rõ đến đó, mà thấy hay sao? thứ nhì, ông nào cũng có bùa áo quần, mang hoa, đội mũ, đã thành thần mà còn ưa lòe lặt, như vậy ư? Rồi hàng ai bán, thợ nào may cho mà xài vậy?

Xét lại coi phải là nhiều chuyện tại mình bày, chớ kỳ thiệt là không có như vậy bao giờ.

Có thành thần thì lễ phải, chớ như sắp đặt cách thế nhiều chuyện là tại mình, làm coi cho vui con mắt đời mà có thể. Rồi bị như vậy mà lưu truyền nhiều đời ai cũng có ý, cứ theo có lệ thói, mà quên xét lại, chớ rồi phải không Cũng như mình bày giờ, cúng ông bà cha mẹ, thì là lòng thảo, nhớ sự ông bà cha mẹ, mà tuổi mà cúng, chớ nào phải mỗi khi có cúng ông bà cha mẹ có ăn sao? Đơn nẫu cho ngon trước đưa linh sau đánh chén, rồi thì cũng mình ăn chớ nào phải ông bà. Mà tuy như vậy, nhà nào cũng nghe, đến ngày thì sắm tấu, mà gọi thì thật chấy, chớ nó qua, thì nó xuống văn giặc. Thế cũng ông bà cha mẹ là phải, chớ như ông bà cha mẹ chớ gọi kỳ qu.

Như ông Quang-dông, bà Thiên-như đến là biến thành bên Tàu, người Tàu-tâu có vua Annam thì cũng theo Tàu, chớ có theo Annam ta sao, mà thành Thánh rồi, miễn gì cái thế gian của mình nhiều chỗ con đờ ố lắm mà đến, Thành thần chớ sao cho nổi, như là chúng vào trong một cái biển hay là cái miếu của một vị thần, cúng úm-thum tới-hu, mà không hiểu cho bậc thiêng-liêng. Nhưng mà tại nơi cái lòng muốn lòng mến của mình thì làm cho hết ý muốn của m-nh, thì xài phí quá thiệt là vô ích. Thành thần không có biểu phải làm như vậy mới là vừa ý Thánh thần.

HỒI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langea. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc điều trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

Ngặt có nhiều người cha mẹ anh em ở nhà không nuôi dề của cùng chừa, như vậy thì Thành thần nào mà hưởng của ấy, bắt qua thì sự mình nên cho vui theo với bạn, chớ nào phải là cùng kiến mà vậy sao.

Tục ngữ thường nói, Phạt trong nhà không thì sao lại thờ Thích-ca ngoài đường là như vậy. Xưa thì hú lậu, nay cũng nên xét lại, mà sửa sửa xài vô ích, để tiền ấy mà dùng chuyện khác có ích hơn.

Sự cùng kiến mình bắt chước Tàu xưa, mà Tàu nay đã bỏ thì mình theo nên bỏ bớt, chớ sao lại còn cứ theo cặn lẽ mà làm hoài, là nghĩa lý gì, mình là học đời của người ta, mà nay người ta biết sai mà sửa mà bỏ, thì mình cũng phải theo như vậy chớ, hay là mình lấy cái bỏ của người ta mà làm cái phải của mình cho nên sửa bỏ không đặng.

Đời văn minh này, trong trái đất hình tròn tương tự viên đạn, trên trời, dưới nước, dưới chỗ nào cũng đi tới mà sao không nghe nói chuyện có gặp Trời bay là thấy Âm phủ, mà Tàu xưa tài năng gì hơn mà biết rõ cũng lạ, hay là họ tài năng hơn nữa, có lẽ họ còn có thấy chỗ xa cao hơn nữa chăng?

N. H. V.

Ai có gặp..... (CÓ TIỀN THƯỜNG)

Mắt chó

Cách chữa ba tháng rồi, một bà đảm bị mất thị (Cholon, một con chó thứ Fox, có vú, trắng đen, cái đầu nhỏ đen, cái đuôi nó cái cụt, tên nó Kiss.

Ai xí được, đem ra nhà in ở huyện Cửa, 483457 đường Catinat, mà lãnh tiền thưởng, sẽ cho năm chục đồng (50\$).

Xưởng đồng tàu hơi

(Canots-Automobiles) của ông Ch. BARDON

Bồn-báo vừa được tình may mắn cho các nhà có tư-bản ta, —tường khi nghe qua đều dưới công chuyện, —thì chẳng ai là không vui lòng mà thi-hành công việc đó.

Ai chẳng biết cái xưởng đồng tàu của ông Ch. Bardon, lập ra từ năm 1917 đến giờ? Mà ai lại chẳng rõ cái nguồn-lợi của ông đã thay lấy bấy lâu năm? Thật một nguồn-lợi rất quan-trọng cho con đường kinh-tế sau này, mà nhất là từ buổi xưởng khởi cái phong-trào tổ-chức kinh-tế kia vậy. Hàng ông lập ra càng ngày càng thành, một thêm bánh trưởng luôn luôn, mà ngày nay kinh doanh một cõi. Ông cũng hết sức bảo tồn cái quyền lợi của quốc-dân ta, không cho vào tay khách-tru, và ông cũng muốn lợi dụng các vật-liệu của bản-xứ, nên ông mới xưởng lên cái vấn đề sau đây.

Ông tin hồi hương, mà trước khi dời gót xưởng tàu, ông muốn sao cái công-nghiệp lớn-lao của ông đây còn bền vững

luôn, không phụ tác lòng khổ nhọc mà đã gây dựng nên ông mới kêu hùn với các nhà có tư Bồn Annam ta. Ông có mấy lời thiết yếu rằng: «Toi chắc các ông sẵn lòng giúp bằng chúng tôi, như «nhiều ông trước đã có vào phần hội; «và trông cậy nơi lòng hữu-ái và quốc-ái của các ông, tôi mới dám cùng các ông đòi lời trên-thuyết của các ông giúp «sức cho hồi chúng tôi đang vững bền, «cho người (ở Tây Nam) mau tàn-hủy, «hầu chúng tôi cùng kẻ ngoại quốc-đặc «vào xứ Nam-kỳ, mà phần nhiều, rồi «thay l để làm chủ các hãng lớn và để «rất nhiều vốn liên ta ra ngoài bang.»

Theo lời ông nói đó, chức chủ-lĩnh trong lạc-châu cũng rõ được cái ý-kiến và cái tâm lý của ông vậy, nay xin nói ngay qua cái cách lệ hùn-hiệp này đây trước cho rồi.

Ông muốn kêu hùn đến hai mươi lăm ngàn đồng (200.000\$), chia ra làm hai ngàn (2000) cổ phần, mỗi cổ phần là một trăm đồng (100\$00). Trong mỗi cổ-phần được phép rộng góp làm bốn kỳ, mỗi kỳ là một phần tư, nghĩa là khi mệnh vào hùn, thì ban đầu chỉ đóng có (25\$00) mà thôi; còn ba phần tư kia sẽ đóng trong ba tháng một phần tư mỗi tháng thì dứt được một cổ-phần. Nhưng ông nào muốn góp trọn một lần một cũng được.

Thế thì tiện cho ta biết vậy, há các nhà tư-bản chẳng lay lòng nhiệt-thành mà chung vào nhau, gây dựng một nền cơ-nghiệp lớn?!! Sự kêu hùn này rất thẳng giêng tây này đây thì hết hạn, xin các nhà tư-bản mau gọi giấy mà hồi các luật lệ và giấy xin vào hội, kéo mà trễ ừng một cuộc rất quý báo, rất quan-trọng cho con đường kinh-tế ngày sau.

Và phần nhiều nhà Annam ta từ lâu đã sẵn có lòng ưa chuộng hùn-hiệp nhau lắm; nên mỗi khi nghe kêu hùn thì lòng đã nghĩ ngợi, mà không nhiệt-thành cho lắm. Như trước kia kêu hùn mà lập đường xe-lửa, thì ai cũng ké nể, ngày nay thấy người lợi lợi thì lại siết lại kéu. Thiệt tư ông cái may mắn này mà các nhà có tư-bản không dự vào, thì ngày sau chắc có lòng hồi hương mà thăm viếng, như ngày nay nhiều ông đã thăm viếng: «Ừong cho tôi lúc đó không hùn với hãng xe-lửa!» Thật vậy không sợ.

Sau giờ xin vào hội, xin để nhà tư-bản này:

Monsieur Ch. Bardon 127, Rue Paul Blanchy. — Saigon (Cochinchine)

Dàn số hơn hai triệu, Thuộc về xứ giàu thay!

Nỡ để lợi cho ai, Như nước trời,

Như khói tỏa, Không chung lòng với nhau hùn-hiệp?

Lo cho kiếp, Khách ngoại bang,

Ừong muốn vãn, Để chẳng thầy?

Kìa, họ như mây mùa thu, Ta như khói trong lò,

Cao thấp nào khác thế, Mỡ ra cũng tuyệt mù!

Tiền-Giang

Phản quan Báo

Partie officielle

Vì lợi nghi quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ, ngày 3 Décembre 1920.

Ông Lê Quang-Tường huyện hàng năm, tên Kế-sách (Soctrang) đối đi Giadien, quyền sự tại tỉnh.

Vì lợi nghi quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ, ngày 6 Décembre 1920.

Thầy Trần-vân-Tròn được làm Cai-trống hàng hạ, Trá-nhiều-thương (Travinh) thế cho thầy Kiêu Quít hùn-tri.

Phạm-vân-Quon, certificat Etudes primaires cấp bằng làm trợ-giáo huyện bô, giao về tỉnh Vinhlong.

Nguyễn-v-Đại, có certificat d'Etudes primaires, cấp bằng làm trợ-giáo huyện bô, giao về tỉnh Vinhlong.

Thầy Dương-vân-Cap có brevet élémentaire, cấp bằng giáo lập tại bang năm, cũng giao về tỉnh Vinhlong.

Tin buồn Rachel-lá

Hạt Gò công, tỉnh Hòa-đông-thương, làng Đông-sơn, ông Hội-đồng Quách-vân-Chiến tiền du.

Ông Quách này, thuở sanh tiền tánh hạnh ngay thẳng, hiền từ, không ưa lừa lọc, mà mến thanh-tịnh, nhờ lừa nhờ ruộng mà trở nên đại-phủ-ông có sanh một trai nay là thầy phó Quách-vân-Đậu.

Nhạy đã quá thất tuần hưởng thọ, cũng là đại-phước, đau cũng lâu, thầy bà cũng đủ, hết sức của người, mới chịu tại mạng trời.

Bản báo xin kính và lời phân ưu cùng thầy Phó, và gia-quyển hết thầy.

L.T.T.V.

Văn Uyên

(Variété littéraire)

LES FEMMES SAVANTES

(Comédie en cinq actes par Molière)

ĐƠN-BÀ THÔNG-THÁI

Hội kịch có năm hồi, của ông Molière soạn

Nguyễn-ngọc-Ấn dịch ra tiếng Annam

Chrysale :

Oui, mon corps est moi-même, et j'en veux prendre soin. Quemille, si l'on veut, ma giacelle m'est chère.

Bélise :

Le corps avec l'esprit fait figure, mon frère; Mais, si vous en croyez tout le monde savant, L'esprit doit sur le corps prendre le pas devant, Et notre plus grand soin, notre première instance Doit-être à le nourrir d'usage de la science.

Chrysale :

Ma foi, si vous songez à nourrir votre esprit, C'est de viande bien creuse, à ce que j'ai vu; Et vous n'avez nul soin, nulle sollicitude.

Philaminte :

sollicitude à mon oreille est rude; Il n'y a rien d'arrangement son ancieneté.

Bélise :

est traî que le mot est bien colleté.

Chrysale :

allez-vous que je dise? Il faut qu'enfin j'éclate, Que je lève le masque et décharge ma rate. De folles on vous traite, et j'ai fort sur le cœur...

Philaminte :

Comment donc?

(A suivre)

Ky-san :

Ừ! xác ta, ta vậy, chớ nào? Ta quyết chi giữ gìn trọn đạo. Răng mạnh áo, ta đành mang áo, Mà áo ta, ta mặc vô hời.

Bé-lì :

Xác trí gì cũng trong, anh ôi; Mà theo ý mây nhà cách vật,

Thì trí phải đứng trên xác thật,

Và phận ta tha-thiệt bước rằng Phải đóc lo một dạ vững vàng Đương trí với tinh-thần triết-lý.

Ky-san :

Nói cho thiệt, hể em đương tri,

Ừng thit sao rất dễ lấy bụng; Người đốp em ăn ở như vậy, Mà em chẳng nghĩ bụng, cho bụng...

Phi-lac-minh :

Thôi nghe tiếng nói người hơi nặng; Nó bay mà nớp sao qua sủa.

Bé-lì :

Thiệt tiếng này cao-cách ngay đư.

Ky-san :

Ờ mây à, chịu không tới nói? Thiệt tức quá, nín đã chàng nói,

Phải xi ra cho đặng há hời.

Người đốp em ăn ở như vậy, Tôi là...

Phi-lac-minh :

Làm sao đó vậy?

(Còn tiếp)

Immade Cadum

Thuốc dán Cadum

Trị những mụn nhỏ ngoài da
 Dùng mà xức thì mụn phải khô mà lặn hết, da liền lại như xưa. Muốn khỏi đau các chứng ngoài da thì xài nó cho kịp, nó cũng dứt sự ngứa tức thì, làm ra yếm ái, và hết nóng này. Thuốc dán Cadum thần hiệu nhất trị về những bệnh ngoài da như bệnh Eczéma, boutons d'acnes, gale, peau écailluse, éruptions, furoncles, ulcères, écorchures hémorroïdes, urticaire, croutes, teigne, coupures plaies, brûlures, piqûres, d'Insectes.
 Tên thuốc nào cũng có bán.

VỀ VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÀ BẠC VÀ GIÀ LỎA
 Học kho nhà nước. 8 fr 00
 Nhà in. 100 kil. chỗ tới nhà máy Chơ
 báo (tr. l. 1) 3470 tới 3485

NAM-KY

Cochinchine

Chú buồn mười bị mồi túi
 Chú Ng-vân-D... 34 tuổi, nghề buôn mồi ở làng Long-Thành (Bà Rịa) chở một ghe mồi lên Saigon đổi. Ghe đậu miệt Cầu Ông Lãnh, chú lên bờ, chẳng biết ai khuấy chơu tay của chú hết 5 \$ 00 và một lá giấy thuê thân năm 1920. — Cđ.

Tớ bắt trung

Ng-thị-Tr... kêu thị-Năm, 19 tuổi, đã bị bắt giải Tòa vì tội bắt đảng tại trận tại cấp hai cái khăn mu-sôa và một cái túi cầm tay của chú nó là Madame Ng-thị-X... ở đường Richard số 30. Trong túi có 80 đồng bạc và nũ trang.

Thầy ma

Người ta mới gặp một cái thầy người đơn ông Anam, độ chừng 50 tuổi, năm năm dựa mẹ con, ở nhà băng Đàng-

Pháp, không biết người ấy tên họ chi, con cháu có không không rõ. — Chôn.

Thịt lậu

Sở xưa thành làm giấy phạt tên chèo Lâm-Quới, bang Quảng-Đông, 21 tuổi, ở trong một cái nhà lá tại Xóm-Chiêu, vì nó gánh 45 kilos thịt heo lậu, không đóng con dấu là. Thịt này quan thầy coi thì còn tốt bèn tịch mà gửi cho nhà trắng, còn c. h. u. thì giải đi Tân-đào.

CHOLERA

Cùng là gian

Ng-vân-M. kêu C... 20 tuổi, vô nghiệp, ở đường Bonnard, cũng bị bắt giải Tòa vì tội trộm một cái hộp pho đựng hai cái giày càm đỏ tím. Cùng là một số bạc 18 đồng của Trần-thị-T. 25 tuổi, nghề bán hàng bông ở đường Phú-Lạc.

Còn một đứa nữa tên Nghĩa, 22 tuổi, đồng loã với nó, chạy khỏi... kiem.

Mọc trẻ văn Lúa

Bùn tén học trẻ văn Lúa vào nhà tên khách Quảng-Đông Lê-Dung, 43 tuổi, ở đường Càngio, bắt mỗi đứa một con gà trống thiên đứ ra, gà là choát choát, chúng rượt theo bắt đảng ba đứa.

Ng-vân-Cư 17 tuổi, cu-li;
 Ng-vân-Lên, 16 tuổi, chân ngựa;
 Ng-vân-Phát, 16 tuổi, cả ba đều ở đường Phú-Lạc, còn đứa kia tên Ô, chừng 18 tuổi, chạy khỏi, kiem chưa đảng.

HƯƠNG TRUYỀN

(Eches)

QUÊ

Dân gian bị hại

Cách vài hôm này vào khoảng một giờ khuya có ba người gánh một người bị thương nặng vào kêu cửa nhà thương đem vào điều trị. Khi đã xem các vết tích bị thương người thầy có tâm lát dao chém vào vai vào ngực và lưng rất nặng nhưng chưa chết. Liều đem bó thuốc và điều trị thời càng ngày càng bớt dần dần. Thuật đã đem mà chưa nói đến cơ sở mà người này bị tàn hại

đường ấy, tưởng rằng không nói rõ thì độc giả cũng nghiệm được là vì có gì. — Kỳ là chỉ vì một là cướp của người hai là lấy vợ người, nhưng đây hẳn là phạm điều thứ hai mới đến nói tàn hại đường ấy; mà thật thế, nghe rằng vì người này đã thông gian với vợ người khác nhân vào nhà người ấy vậy chuyện tá tâm bị phải mưu độc oán đã hết sức thoát nạn mới được khỏi chết mà về đến nhà, lại được vào nhà thương mà điều trị. Bằng không thì đã xuống vực sâu rồi đời.

Giê ghê thay những điều tà dâm học đến thần thế như thế là những điều nên tránh xa ra sao lại không biết mà để đến nỗi thiệt thòi làm nên cái hại, họ mình nào có ai khen.

Quan-thầy Montel

Bà người bên Langsa, nay đã trở qua, cũng ở chỗ nhà đã ở trước nay, ai ai cũng rõ biết, tại đường Paul Baney.

Quan thầy, mà ông này thật là một ông ở đất Nam-kỳ đã lâu quá, cho đến tên Anam không nói không thua Anam, vì vậy mà thân-chủ ra môn, ai ai cũng đến mà trông nhờ khi bệnh hoạn, người coi mạch nói chuyện tiếng Anam rất giỏi, rồi cho toa còn cái n. T. cho mình nữa mà dùng thuốc cho khỏi.

Người là thầy-thuốc của Thành-phố Si-on, có da trắng tuốt, thân-cơ của người cũng nhiều, nay về Mãn-quốc người rõ mới qua, nên bỏ-cáo cho các thân-chủ quen và ai ai đều rõ, người cũng ở chỗ nhà cũ đó, có bệnh đến ghé sẵn lòng vui vẻ như xưa.

Bán nhà

Tự ý mình muốn mua luôn có đủ đồ, như bàn, ghế giường v. v. Hay là nhà không cũng được. Nhà này tọa lạc gần giếng nước có các kiểu kim thêu khéo, coi đẹp lắm. Muốn mua trả tiền thì nào cũng được. Thi đến bốn quán mà luận.
 L. T. T. V.

Bán đất

Một số đất lớn 3669 thước vuông, trên đất có một cái nhà bằng ngói gạch, tọa lạc tại Cholon đường Thủy-binh ngay trước cột đèn số 827 gần góc đường Thuộc-gia, đường sau ra đường Siraigique ngay cột đèn số 737.

Ai muốn mua đến hỏi quan Trạng-sư Ferrand, 18 rue Lagrandière Saigon.

Cùng các trò trường Bôn-quốc

Rao cho các trò hay rằng, nếu trò nào bắt tuốt theo ngày định dưới đây mà vô học, lại, thì sẽ đuổi tuốt ra khỏi trường.

Vả, vì cái cuộc lộn-xộn xảy ra ngày 9 décembre rồi đó, thì quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ sẽ lấy theo phép trường mà sửa trị.

- Ngày giờ phải vào trường
 - Năm thứ hai bên d, ngày thứ bảy 11, hồi bảy giờ sớm mai.
 - Năm thứ hai bên y, ngày thứ hai 13, hồi bảy giờ sớm mai.
 - Năm thứ ba, ngày thứ ba 14, hồi bảy giờ sớm mai.
 - Năm thứ tư bên d, ngày thứ tư 15, hồi bảy giờ sớm mai.
 - Năm thứ tư bên y, ngày thứ năm 16, hồi bảy giờ sớm mai.
 - Năm thứ tư bên z, ngày thứ sáu 17, hồi bảy giờ sớm mai.
- Saigon le 10 Décembre 1920.

ký tên: Đốc-học trường Bôn-quốc.

Hãy uống thử thứ rượu AMER HONORÉ
 Là một thứ giải khát ngon thượng hạng
 Của một mình hãng Deans frères có thể mà thôi.

Nº (110), FEUILLETON DU 13 DÉCEMBRE 1920

ROMAN

AN KIA THEO MÃI

BẢ MƯƠI HAI ĐÊM

HỒ-CÂN-TRẦN tự thuật

Đêm thứ hai mươi (Tiếp theo)

« Bờ cõi, tôi có Hai-Châu nói vậy, chẳng khác nào ở to cho tôi biết rằng có chẳng loài cũng gin giới, có chẳng tiếc chi với tôi, có đành đem cái phẩm tén cho tay bên này, mà tôi — Vì một lúc ngo-ngã ông — ngồi làm thỉnh, khôn, một lời đi lại, cho hay cái trư-ơ của tôi nó đáng dục đi tới, chẳng phải nó dục đi rồi lượm tiếng gió trắng, đi vào lòng d, mà nó lại dục tôi rồi máy tìm lời vào àu thiên thái, nên nó cứ theo mà thôi, tức tôi sẵn tay mới cửa động đò, kẻo mà, sau rồi trách tình dài mà đến vắng.

« Thế không chừng nói với lượng sống tình mà ngồi yên được, tôi vừa muốn đứng dậy, mong tôi tay rồi đũa phò - đung, búng biền, cái lượng tâm của tôi cũng lên, cần đăng tới, khuôn tôi háng từ sắc đức. Khi ấy cái trư-ơ của tôi còn mạnh, bị cần như vậy tức, nên khiến tôi bất bình cho tôi, tôi mới cố gắng mà thắm nói rằng:

« Người đời ai cũng như ai, có sao người nào quyết tâm lực tiết công, yêu học chăm nguyệt, còn ta đây cũng gan - rồ, cũng tâm chí chẳng khác người ta, mà lại không quên vui hưởng chút hương trời sắc nước? Như vậy chẳng là uất - ức làm gì làm r? Không... ta chẳng khăng-khe theo người mà bỏ hết cuộc vui sướng ở đời của ta đâu; ta cũng có quyền tự do thương người, như người thương ta vậy. »

« Thắm nói chưa là lời, thắm người bên tai lại có tiếng cười mà rằng:

« Người đã biết nói như thế đó đi nich, có sao người chẳng sợ rằng, chỉ người gặp lúc say thì dám nói thế, chứ còn bình thường thì nói thế, chẳng biết phải quấy gì nữa, chẳng biết nhục vinh gì nữa, liệu nhắm mắt đưa chân giữa đám phong-trào, mà nói con Tạo tôi đâu hay đó; liệu nói chi tiết thuyên cây-gập gió, mặc sống đào bao quản lúc rồi may; người hãy tỉnh lại coi, từ xưa đến nay, biết mấy tay hào-khết, biết mấy mặt anh-hùng đắm chìm nơi bể ái. Vậy khuyên người hãy nghe lời ta mà từ lòng sắc dục đi; tưởng chi ông thầy bướm thừa; nếu người trông mong dục phỉ lòng trong giây phút, thì chẳng là què lăm r? Và lại hàng khi ta bảo người khá ghi nhớ rằng: Sắc ái là tội-linh, dung nhan ấy là dao-kim, người

đã vội quên rồi sao? Nếu mây lời này chưa đủ mà giải sạch lòng tà của người, thì ta còn một cớ nữa mà chỉ cho người xem; hãy xem cho kỹ, rồi xét cho tường, từ nhiều, ngoạ lừa tình của người phải hạ. Tục đời vì: hữu nhạp sắc, há hữu ác đức, hữu lang tâm há hữu tạo nhân, người có chịu cho chăng? Người lại mà coi trong đám cỏ hoa cây cỏn hoa đẹp mà không hái, cây nào đơm gai mà không hoa đẹp? Nếu chẳng vậy, có đâu từ xưa đến nay, những người yêu hoa chơi hoa, muốn hái một hoa, đã khỏi bị gai quào xé da rách thịt.

« Kia là cây Trường-vi (Trường), nhân xinh lá đẹp, cánh hoa khéo, hương thơm thơm, đời còn ai mà không yêu, còn ai mà không chuộng? Mà tiếc thay dưới cái hoa khéo, lại đem thơm-chơm, trên đồng gươm lại gai mũi hướng; nếu chẳng có cái mũi độc ấy để sáng mà quào-quào, châm-chít người cho phải rách da đổ máu, làm cho người những mặt như mây, đau lòng xé da đến nỗi phải nếp gao, vô mặt, thì lại chẳng đem vào chậu-tốt bồn-xiêu, đây-chè vung-quên, nó để lộn theo liểu-ngô hoa tường vậy r? Tuy vậy mà cũng có kẻ tự dục, tự phụ như người, cương-lý như người, mà nhất kiếp ngộ nhất thời, đắm đem vào chỗ thanh cao chừng đó: Sớm sẩm-soi, chiếu sáng, sắc, rồi cuộc rồi cũng không khỏi bị

gai đâm; chắc-trời hi-hà, song đã muộn-rồi, tay lại nắm chàm, ăn-năn chẳng kịp. »

« Nghe dứt, tôi thắm ngấm gặt đầu, rồi cũng đung ngo-ngã một hồi, tôi lui chưa để. Thoạt đầu, có tiếng có Hai-Châu kêu hồi tôi:

« H3-dại-nhân, H3-dại-nhân, mơ tuởng nổi chí mà coi thế tâm thần vô chủ. »

« Tôi nghĩ mình, ngộ lại, lòng rất thẹn thẹn, cũng chẳng biết nói sao, tôi mới nói rằng: « Ông nói thế, đoạn tôi liền nói với người này nói vậy chỗ đó... »

« Ông nói thế, mà coi. Bất quá là tôi nghe ông cũng giảng phải mà thật, trong giờ phút đó thôi, chớ vào phút rồi, tôi cũng trần-trọc canh gà, một mình bên bạc. Tôi quyết chẳng thuận tình với có Hai-Châu, chẳng yêu dưng có Hai-Châu chẳng chịu vết hương dưới đất; mà khôn-thị, cái hương mặt nét mây của có Hai-Châu cứ lờn quàn trước mắt tôi, tôi cũng lòng tôi, làm cho tôi... »

« Tôi nghĩ, nếu tôi biết tiết của đời mà chung cha một nhà, ra vô thấy mặt hoai như vậy, tránh làm sao cho khỏi lừa bên hương; chi lằng thừa lấy dịp ngày là tôi đây, tôi mượn cớ, tránh xa nàng, dẫu chọn đồng không cho khuấy khỏa.

Đêm thứ hai mươi một (Sau sẽ tiếp theo). L.H. MUY.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỬA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Kay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chê sư, kê nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chừ quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy ghé thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. **ĐƯỢC-TÀNH LỰC-ĐIỂN** đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không

CƠ MỘT NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐỨC SÙNG VÀ LÀN XE MÁY
TẠI THÀNH ST-ÉTIENNE
 Mà thôi

Ông F. NICOLL, GAFFORT Successeur ở đường Calmat số 36 SAIGON

Có Bán SÙNG
 để thờ và đủ kiểu. Bì
 THUỐC ĐAM, XE-MÁY, ĐÔNG-HỒ
 và đồ NỮ-TRANG. Đồ đã tốt lại giá rẻ
 Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin để thơ như vậy;
 M. F. NICOLL, GAFFORT Successeur, 36 rue Calmat. - SAIGON

Nam-việt Khách-lầu
HOTEL D'ANNAM
 N° 50 Rue Chamber et Cambelli Saigon
HUYNH-HỮU-KY CHỦ TIỀN

Kính còng quý khách rỏ: từ từ 10
 Juillet 1920 tại một đụn một tầng
 ngũ hiên là Hôtel d'Annam (Nam-
 việt Khách-lầu; cũng có đụn phòng
 ở đụn đấi, rất căn tiện cho quý
 khách.

Rượu chấu hảo hạng của
AUGUSTE MATTEI làm tại
 bên xứ Corse, đã ngon vô cùng
 mà lại ngọt vô cùng.
 Ai mua thì phải hỏi cho
 đúng tên **AUGUSTE MATTEI**.
 Rượu này một Đông-dương chỉ
 có một mình hãng Denis Frères
 trữ mà thôi.

Pháp-Việt Khách-lầu
(HOTEL DE FRANCE)
 N° 158 Rue Calmat Saigon
HUYNH-HỮU-KY, QUẢN LÝ

Kính còng quý khách rỏ, ta
 quản lý Pháp-việt khách lầu vì một
 sửa soạn phòng rộng mát sạch sẽ,
 xin quý khách tưởng tình chiều cố,
 kết cảm ơn.

Nha hàng
tại Cap-Saint-Jacques
HOTEL DE LA PLAGES
 ĐỒI trước Madame Dugnet làm chủ
 Khai trương ngày 1er ferrombre
 1920

Tiệm rượu tới cơ phòng ở, nhà bếp
 sạch khiết lìm và có nhà để xe hơi rộng
 rãi, cho mượn tây ngày giờ nhiều ít mà
 giá rất nhàn. Hoặc ai muốn mượn
 lâu ngày, thì cái giá riêng vì chủ nghĩ
 nên lại nữa. Và lại những đồ thợ-phẩm
 về hải-vi rất nhiều, thật là phương-tiện
 lắm, xin chú-ý đến chiểu cố.
 Mỗi ngày thứ năm và chúa nhật thì có
 Soupe Corse và rượu Corse.
 Chủ-nghen cần khải.

Thợ khảm đen có hiệu
 Thợ khảm mà lại rẻ hơn các chũ.

Kính còng quý ông đùng khảm
 đen rỏ:
 Tôi thiết rành nghề thợ khảm
 trên 78 năm rồi, nếu làm đồ kiểu
 các thứ khảm nhiều lớp; ít lớp,
 lớp dày, lớp mỏng, kiểu nào theo
 hĩa mấy rất khéo. Như là thợ
 lớp mỏng từ 7 tới 8-10 lớp, thợ
 lớp dày từ 4 tới 6 lớp mà thợ
 Song có thứ khảm bạch theo kiểu
 cấp tốc, quý ông muốn kết dính
 lại một lần bạch lên để xuống
 như đúng hơn vậy rất tiện, thì
 phải đi (contour de tête) mấy tế
 phân và mấy lớp dày mỏng xin
 chỉ rỏ trong thơ và chờ mấy ông
 ở đụn tôi làm rồi gởi lại tiền
 phí tại chĩa mà phải trên 2 khảm.

Khảm đặt có hai giá tùy theo
 hàng nặng nhẹ:
 Hàng nhứt, búng và nhiều
 Bombay 1 khảm..... 3.00
 Hàng nhì, búng và nhiều
 Bombay 1 khảm..... 2.50
 Hàng ba, nhiều và Búng
 mỗi khảm..... 1.90
 Mà buộc mỗi lần mua phải trên
 6 khảm.
 Còn nhà buôn bán muốn mua số
 có đủ kiểu xin gởi thơ tôi sẽ định
 giá cho đỡ bán.
 Cái xin quý ông hãy mua khảm
 của tôi làm thiết khéo và kỹ càng,
 chắc tâm, lâu hư mà lại giá rẻ.
 Gởi contre remboursement hay
 là gởi mandat trước thì tiện và
 mau đến chũ.

Kính còng
NGUYỄN-VĂN-BÙP
 Thợ khảm đen
 ở Suối-đỏn, Bình-nhâm (Lái-thiêu)

Có thứ rượu mạnh Longan
hiện BAC-CHUON, một chũ lại
Nam-kỳ lần thứ nhứt, ngon
không có thứ rượu nào bằng.
Chỉ một mình hãng Denis
Frères trữ mà thôi.

Rượu Quina Skon
 Là một thứ rượu, để uống về lâu
 sẽ lìm, để có mùi thơm mà lại bổ người
 khi. Chẳng biết chũc ai mà chũ nên nó
 mà nó tới, cũng không rượu nào bì
 được.
 Bán tại hãng Établissements De-
 marrest, d'Indochine Saigon.

Muôn bán
 Caoutchouc cây, vương đã hạt
 cãm; Hạt vương đều là hạt lựa
 giống tốt. - Vừa trồng.
 Muốn mua xin đi nơi ông
HUYNH-HỮU-NHỒ, Hương-Hào
 ở tại chợ Thủ-Đức.

CANOT HOI
 Đẻ chũ chuyên mua đi, **Ông Charles BARDON**
 đẻ tuấn đũ điễn địa

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với
 NGƯỜI ĐỒNG TÀ
 ở đường Paul Blanch số 127
 SAIGON (Namkỳ)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KỂU LÀ AUTO-GLISSEUR S6 620

Chũ chũ
 đũng kỹ càng
 giáng đẹp

giá 1.500 \$
 sấp lên

Khởi huy
 ở đũng sạch sẽ
 giá rỏ

KHOẢN CHẤT THUY
 (Nước suối kim thạch)

VICHY (VICHY ÉTAT)

VICHY CÉLESTINS
 Có bán nguyên vẹn ở tri bịnh, đũn Thũn, bịnh đũn Bàng-quang, bịnh Phụng
 và nữa v.v. (Thạch-lũn-sũn) (V) - Đũn máy chũ lĩ-lũn)

VICHY GRANDE-GRILLE tri bịnh đũn gan
VICHY HOPITAL tri bịnh thương ti, trường nhiệt.

Hãy coi chừng đũ giả mạo, khi mua phải chỉ cho đũng
 thứ nước nào mình muốn đũng.

VICHY-ÉTAT BIỆT TẾ
SEL VICHY-ÉTAT là nước đũng nước suối kỳ mà ra.
 Có bũp và cũ v.v.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chũng, 2, 3
 Hoàn thì để tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT đũng để cho mình đũn nước xi
 (Mũi-khi-chũ).

PIL
 718-3

Thuốc bột «URASEPTINE ROGIER»

Các chứng bệnh nội đường tiêu tiện thường bị đau lâu ngày và trị cho a-suh thiết là rất khó. Khi nào đau mà có chảy máu ra, thì trong các loại thuốc mà bị trước hết là nơi chỗ thần kinh đường tiêu tiện. Đau của ruột là chứng những trị cho lành bệnh, mà lại còn phải phòng bệnh cho khỏi thâm nhiễm vào trong thân thể, vào nơi học đại, vào tử cung, vào huyết mạch. Như vậy rồi thời lại sả ra các chứng bệnh rất nguy hiểm như những là đại lậu, tiểu tiện ra huyết, bí đại, đau hạ thán đau bụng. Các chứng ấy là chứng đau cho mình ốm o xè bại mà có khi lại phải đến chết. May lại có một ông thầy bọ chế thuốc hàng ở tại kinh đô Paris, gọi hiệu là H. Rogier, đã kiếm được một thứ thuốc đại danh là «L'Uraseptine Rogier», nhờ bởi thuốc kỳ mà chữa trị y a-suh khắp trong toàn cầu đã trị mạnh không biết bao nhiêu là người làm phải chứng bệnh ấy. Thứ thuốc bột này ngọt ngào dễ uống lắm.

thuyền giã, vậy đó mà lại còn đau một lần nữa, thì này mới phá trái thì không thấy nhẽ nhũn gì. Rồi ông ta cũng dùng thuốc thật mà trị, nhưng không thấy công hiệu gì hết và trót một năm trường chờ ra mà hoai, cho đến nỗi trong thân thể sanh ra bất cứ, đau trong mình cho đến chỗ học đại. Chứng ấy mới chịu uống thuốc bột «Uraseptine Rogier», mỗi ngày bốn muỗng nhỏ

Uống đều đặn 8 ngày, thì máu hết ra, mỗi buổi mai chỉ còn một giọt trắng trắng. Qua đến 15 ngày, thì bệnh thiết hết trong mình không như nhũn gì nữa và người bệnh từ đó về sau mãi mãi giới luôn luôn.

Thuốc này có bán tại tiệm thuốc ông SOLIRENE ở Saigon, và tiệm thuốc Pháp-Á ông HÉLARY tại Chợ Lớn cũng khắp trong hết tất cả các tiệm thuốc tốt đều có bán.

Tr. v. C., 32 tuổi, mắc phải a-suh hơn năm năm trời. Dùng thuốc theo hơn ba năm mới hơi

PHARMACIE SHANGHAI

Có trông rắng và thay con mắt!

Trần-Cương, chủ-nhơn ở đường Marins số 133, Cholon, còn ở Saigon thì tiệm của M. J. Hà-kim-Tường, N° 9 Boulevard Gallieni và M. Cam-Lan N° 27 rue d'Adran, có trữ bán các thứ thuốc của Bồn thuốc

HUẾ LIỀU CHỈ THƯỢNG THANH ĐỘC HOÀN

(7) Thuốc trị các chứng sang độc) Chứng sang độc (Huế-Liêu) là một chứng hại to, bề nặng thì hại cho chúng ta độc, còn nhẹ thì hại bổn thân; há ai lại không biết gọi là bệnh sang độc hay biến nhiều chứng bệnh rất hiểm nghèo; hoặc là dương mai, hoặc là mọc mọc cùng mình, hoặc nơi đầu âm tử, hoặc nơi dương vật có mọc như ghè trầy lở, hoặc ngứa như rết, hoặc lậu độc các thứ ghê vè chứng sang độc thì đều làm hại

là thiệt thuốc của Bồn-hiệu. Tại Saigon, nhà số 23 đường Pellerin, có trữ bán là.

Mỗi hộp 1 \$ 50
 ĐƯỢC CHỈ KHẢI THẦN TỐC THINH THÍ THỬ LAM

(13) (Trái Cà-na chế nên thuốc) Phẩm bị chứng ho, ầy phần nhiễm bởi phong hàn ngoại cảm nhập vào phổi làm cho ngứa hơi thở mới sanh ra chứng ho, cho nên mới ho, thì mau trị cho đỡ lâu ắt tánh mạng rất hiểm nghèo.

Các thầy danh y bên Đông Tây hiệp ý xét kỹ chế ra thứ Cà-na này có tầm thuốc rất hay hơn các phương khác, đặc long truyền để cứu dân độ thể trong cuộc vè-sanh hạnh nhứt; dù đơn ông đơn bà, con nít chi hề ho có đăm, ho tắc tiếng, ho cả

cho thân thể nếu không gặp thuốc cho thiệt hại mà trị thì độ nhập vào sưng cổ làm cho nhứt gàn, mỗi tay mỗi chơn, đi đứng chẳng yên, sanh ra mắt máu, mặt mày xanh xao, khó khàng lị v.

Cho nên Bồn-dược phòng xét kỹ mà chế huân thuốc này đã để uống, mà mùi lại thơm ngọt, dùng liền thấy công hiệu như thần, dám chắc chẳng có thuốc nào hơn đặng; phẩm bệnh sang độc bất luận đơn ông, đơn bà, già hay trẻ bề mang chứng sang độc như đã nói trên đây bắt luận, n lần mau bề dùng đến thuốc này liền tiêu tắng các thứ độc, liền lại da thịt như cũ, hết nước hết mồi mà lại trở tuyệt gốc độc trong mình, không còn tái phát lại nữa, mà lại khỏi lo bề hậu sự về ngày sau. (Là sanh con mạnh giới luôn luôn).

CÁCH DÙNG: Mỗi lần uống một muỗng với nước trà, mỗi ngày uống hai lần, sớm mai thức dậy uống một muỗng, và tối trước khi đi ngủ uống một muỗng. Mỗi hộp đều có một cái muỗng riêng của Bồn-hiệu, chứ quí vị muốn mua hãy coi cái nhãn «CON BƯƠM-BƯƠM» mới

ngay cả đêm, bởi trái thời tiết mà ho, các chứng ho, bắt luận lâu mau, bề dùng đến trái Cà-na này mà ngâm, tức thì thấy công hiệu thưng phẩm.

Người lớn mỗi lần ngâm hai trái, còn con nít từ 3 tuổi đến 10 tuổi mỗi lần ngâm một trái; mỗi ngày ngâm ba bốn lần thì thấy thông khí tạng đăm hề ho bằng như không bệnh hàng ngày dùng đôi ba trái cũng có ích lắm, là sanh nước miếng đã khác, giúp sức khỏe tinh thần, thông ừ vị, tiêu thực; thiệt là một thứ thuốc bổ phế trị ho rất thần hiệu vè công, xin chớ quí vị dùng tới thứ thì mới rõ là một thứ thuốc ho rất hay hơn các thứ khác.

At muốn mua sý (en gros) các hàng lựa Bắc-kỳ (Soieries du Tonkin) ???

Như : lãnh rộng tron, bông lnh hẹp, địa mình bằng, mình què, xiên bông đơn bà, bông tiện, bông hội mà, lượt lồng, xiên thẳng 7 chỉ sa tron, sa hoa, lụa các thứ, nhiều mình g. v. màu màng; bông phấp là cây, đen, trắng và màu hội gá đủ mọi kiểu,...

Nên viết thư tức thì cho tiệm Maison Tonkinoise «ĐÔNG THINH», 4 Rue de la Soie Hanoi mà mua.

Tiệm ấy buôn bán thiệt thà, và đã tính giá riêng rút hạ cho mấy nhà mua si đặng kiếm lời nhiều.

Viết thư lấy kiểu (échantillons) cũng đặng, hay là muốn cho khỏi mất ngày giờ, viết thư recommandé luôn lấy hàng cũng vậy, vì đã có giá riêng tính cho bạn hàng clients chẳng hề tính mắc bao giờ.

Gửi contre remboursement, song nếu gửi một phần tiền trước hay là gửi trả trước thì sẽ được trừ 2% về cái phần tiền đã trả trước đó. (Toute avance de fond aura droit à une remise de 2%..)

PHAN-HAM

Thợ làm yên ngựa Song mã và Đò-mã
 Khoa-chang, Khoa-do
 Hanoi - 5, Rue Jules Ferry, 5 - Hanoi

Chúng tôi kính trình chư Quí-khách biết rằng Bồn-Hiệu làm các thứ Yên-ngựa, đò Song-mã, Đòc-mã, Rương-Và-li và các thứ đồ dùng đi đường làm bằng da bên Tây, da Hồng-kông thật tốt. Làm rất kỹ lưỡng giá bán phải chăng. Các Quí-khách có lòng chiếu cố muốn dùng thứ gì, hay miễn (mẫu) nào xin gửi thư cho Bồn-Hiệu, Bồn-Hiệu xin đáp kỳ tâm-lực làm được như ý của Quí-khách sở dụng. Nếu mua buôn nhiều thì Bồn-Hiệu sẽ tính giá riêng.

SOIRELINDO CHINOISE DES ALUMES

河内宜安
 BENTHUY

một mình bán
 Denis-frères
 đại-ly cả Đông
 dương thứ hộp
 quẹt này.

Một hộp quẹt này khắp nơi đặng phép bán là một sự nhà một hộp mà thôi!

LIEN-THANH

XUẤT CẢNG NHẬP CẢNG - DAILY

Điện Báo số: 932003
 Hàng-Pháp bán với có phần hữu hàng Công-ty

Tiền nhân	Daily
Phan-thiet	Luang Prabang
Muane	Vientiane
Pha-ni	Sadre Caoenh
Pa-foo	Ta-an
	Travinh

Kho trữ KHANHOAI 2

NƯỚC MẮM TRÁI DƯƠNG ĐỎ
 Làm bằng cá tươi vè muối biển, vè thảo thuốc của KHANH-HOAI, vè thảo thuốc của KHANH-HOAI, vè thảo thuốc của KHANH-HOAI, vè thảo thuốc của KHANH-HOAI.

Giá thật rẻ
 Hàng thật tốt

Gửi Contre Remboursement đi Lục-Fluk.

LIEN-THANH C-OLON.

Beaufei le tirage a
 beois mille ex:
 Saigon le 13 Decembre 1920

Saigon - Imp de l'Union
 L'Administrateur Gérant : MUYEN-VAN-CHA